Huvudman

Falköpings kommun
barn.utb@falkoping.se

Ärendet

Tillsyn av anpassad gymnasieskola, Ållebergsgymnasiet i Falköpings kommun.

Beslut

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Falköpings kommun att senast **torsdag den 18 mars 2027** ha vidtagit nedan angivna åtgärder avseende brister rörande plan mot kränkande behandling och elevers medverkan. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas till Skolinspektionen.

Om Falköpings kommun inte följer detta föreläggande kan mer ingripande sanktioner komma att aktualiseras.

Beslutet om föreläggande gäller omedelbart enligt 26 kap. 10 § tredje stycket skollagen. Beslutet om föreläggande får enligt 28 kap. 2 och 18 §§ skollagen inte överklagas.

Falköpings kommun ska vidta följande åtgärder

Plan mot kränkande behandling samt elevers medverkan

- Se till att skolenheten upprättar en plan mot kränkande behandling. Planen ska utgå ifrån Ållebergs anpassade gymnasieskola och innehålla en översikt över de åtgärder som ska påbörjas eller genomföras under det kommande året för att förebygga och förhindra kränkande behandling av elever på skolenheten. En redogörelse för hur de planerade åtgärderna har genomförts ska sedan tas in i efterföljande års plan. (6 kap. 7 och 8 §§ skollagen)

- En plan mot kränkande behandling, med det innehåll som anges ovan, ska ges in till Skolinspektionen i samband med huvudmannens redovisning av vidtagna åtgärder. I arbetet med att utarbeta och följa upp planen ska eleverna ges möjlighet att delta. (6 kap. 6–8 §§ skollagen, 2 § förordningen [2006:1083] om barns och elevers deltagande i arbetet med en plan mot kränkande behandling)

Områden utan konstaterade brister

Skolinspektionen avslutar ärendet i de delar det avser att undervisningen bedrivs under ledning av lärare, att lärare är behöriga och legitimerade såvida inte lagligt undantag finns, att eleverna får sin garanterad undervisningstid, att undervisning bedrivs i enlighet med syfte och centralt innehåll samt att utrustning och lokaler är ändamålsenliga.

Redovisning av åtgärder

Redovisningen av de vidtagna åtgärderna skickas via e-post till dokument.goteborg@skolinspektionen.se, eller per post till Skolinspektionen, Box 2320, 403 15 Göteborg. Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för ärendet (dnr 2026:6579) i de handlingar som sänds in.

Om ärendet

Skolinspektionen har utifrån myndighetens risk- och väsentlighetsanalys hösten 2026 inlett en tillsyn av Ållebergsgymnasiet anpassade gymnasieskola i Falköpings kommun.

I tillsynen har Skolinspektionen kontrollerat om verksamheten vid Ållebergsgymnasiet anpassade gymnasieskola följer gällande bestämmelser om att undervisningen bedrivs under ledning av lärare, att lärare är behöriga och legitimerade såvida inte lagligt undantag finns, att eleverna får sin garanterad undervisningstid, att undervisning bedrivs i enlighet med syfte och centralt innehåll, att utrustning och lokaler är ändamålsenliga samt att det finns en plan mot diskriminering och kränkande behandling som följer författningsmässiga krav och att planen upprättas, följs upp och ses över under medverkan av eleverna på skolan.

Tillsynen har genomförts genom intervjuer med elever, elevassistenter, lärare, personal i elevhälsan och rektor samt lektionsobservationer mellan den 28 september 2026 och 29 september 2026, samt via digital rektorsintervju den 5 oktober 2026. Som en del av tillsynen har Skolinspektionen även granskat dokument för undervisningens planering, scheman, plan mot diskriminering och

kränkande behandling samt underlag för anställning för viss personal. Huvudmannen har getts tillfälle att yttra sig över allt material av betydelse för beslutet. Huvudman har inga synpunkter på tjänsteanteckningens innehåll.

Motivering av beslutet

Huvudmannen ansvarar för att utbildningen genomförs i enlighet med bestämmelserna i skollagen, föreskrifter som har meddelats med stöd av skollagen och de bestämmelser för utbildningen som kan finnas i andra författningar (2 kap. 8 § skollagen). Vidare ska huvudmannen se till att nödvändiga åtgärder vidtas om det framkommer att det finns brister i verksamheten (4 kap. 7 § skollagen).

Föreläggande

Plan mot kränkande behandling

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Upprättande och elevernas medverkan

I informationsinhämtningen inför tillsynen samt vid intervju med rektor och elevhälsa framkommer att det har upprättats en plan mot kränkande behandling för Ållebergs gymnasiet i sin helhet för fyra olika skolenheter. Rektorn uppger att det är en förstelärare tillhörande en annan skolenhet än den som tillsynen avser som tar fram planen. Rektorn, lärarna, elevhälsans personal och elevassistenter uppger att eleverna på den anpassade gymnasieskolan medverkar till framtagandet av planen genom enkätsvar på frågor om trygghet samt via skolråd och enhetsråd där två klassrepresentanter träffar rektorn och för fram synpunkter. Enhetsråd sker cirka en gång i månaden. Planen diskuteras också med eleverna vid terminsstart.

För läsåret 2025/2026 utgörs skolans plan mot kränkande behandling av en broschyr om fyra sidor i A5-format. Anledningen till att föregående läsårs plan mot kränkande behandling har formen av en förenklad broschyr är enligt rektor för att försteläraren som hade i uppdrag att sammanställa planen slutade. På Skolinspektionens fråga om den nuvarande planen motsvarar författningarnas krav svarar rektorn nej.

Enligt rektorn är en ny plan mot kränkande behandling för läsåret 2026/2027 under framtagande. Rektorn uppger dock att hen inte har kännedom om vilket innehåll den nya planen kommer att ha.

Rättslig reglering

Av skollagen framgår att huvudmannen ska se till att det varje år upprättas en plan med en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av barn och elever. Planen ska innehålla en redogörelse för vilka av dessa åtgärder som avses att påbörjas eller genomföras under det kommande året. En redogörelse för hur de planerade åtgärderna har genomförts ska tas in i efterföljande års plan (6 kap. 7 och 8 §§ skollagen).

Planen mot kränkande behandling upprättas, följs upp och ses över under medverkan av eleverna vid skolan (6 kap. 8 § skollagen, 2 § förordningen [2006:1083] om barns och elevers deltagande i arbetet med en plan mot kränkande behandling).

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att det finns brister i Ållebergsgymnasiet anpassade gymnasieskolas arbete med att utforma och upprätta en adekvat plan mot diskriminering och kränkande behandling. Detta då den anpassade gymnasieskolans plan mot kränkande behandling för läsåret 2025/2026 inte följer författningarnas krav samt då det inte finns en aktuell plan mot kränkande behandling för innevarande läsår. Vidare är det inte fastställt när en sådan väntas bli klar. Detta utgör sammantaget en brist.

Det är av vikt att planen innehåller åtgärder för att säkerställa ett tryggt klimat samt att dessa utgår från behov hos eleverna i den aktuella verksamheten. Det ska således finnas en koppling mellan de identifierade behoven i verksamheten och de åtgärder som anges i planen.

Som en följd av att skolenhetens föregående års plan mot kränkande behandling bedöms ha brister och att det saknas en plan för innevarande år, saknas möjlighet för eleverna att medverka vid upprättande och uppföljning av planen mot kränkande behandling på det sätt som anges i författningarna. Att eleverna har en aktiv roll i utformningen av skolans arbete och vardag, är viktigt för det främjande arbetet för en trygg och tillitsfull arbetsmiljö. Med inflytande följer också ansvar, vilket motverkar kränkningar. Även gällande elevers medverkan bedöms det därför föreligga en brist.

Områden utan konstaterade brister

Garanterad undervisningstid

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av huvudmannens beslutade timplaner framgår att eleverna på den anpassade gymnasieskolan får en total undervisningstid om 3600 timmar över 4 år. Huvudman har lämnat in utbildningsplaner för samtliga program. Skolinspektionen har även tagit del av scheman för samtliga årskurser.

I informationsinhämtningen anger huvudmannen att den garanterade undervisningstiden säkerställs genom timplan, schemaläggning och uppföljning genom elevnärvaro. För det individuella programmet finns uppsamlingsveckor inför varje lov, då eleverna arbetar med ämnen som de eventuellt missat undervisning i.

Bägge de nationella programmen *Hälsa vård och omsorg* samt det nystartade programmet för *Samhälle natur och språk* har utbildningsplaner som överensstämmer med Skolverkets poängplaner per ämne och kurs.

I informationsinhämtningen framgår att för det individuella programmet fördelas undervisningstiden om 3600 timmar totalt undergymnasietiden på 25 timmars undervisning per vecka för att nå garanterad undervisningstid. Enligt ramschemat för individuella programmet framgår att eleverna får 25 timmar och 40 minuter undervisning i veckan.

På frågan om hur skolan arbetar för att få en jämn fördelning av undervisningsminuterna enligt huvudmans timplanering uppger lärarna att vissa ämnesområden kanske inte når upp till de planerade 250 minuterna i veckan, medan det kan blir mer tid på andra ämnesområden.

Eleverna på det individuella programmet läser inte helt enligt ramschemat då bland annat tider för bad inom ramen för ämnesområdet motorik förläggs på olika tider i veckan. För att garantera att samtliga elever får samma undervisningstid sker återkoppling mellan lärare och elevassistent kring vad läraren gått igenom medan eleven hade sin badtid. Det finns även skriftlig planering för kompletteringarna.

Av intervjuer med lärare framgår att lärarna är delaktiga i schemaläggning och att de försöker fördela undervisningstiden för att få rätt antal timmar undervisningstid. Lärarna uppger att de har elevgruppsmöten med några assistenter per elev för att säkerställa att eleverna får all den undervisning de ska ha.

Rättslig reglering

Av skollagen framgår att utbildningen i anpassade gymnasieskolan ska bedrivas som heltidsstudier. Vidare framgår av 20 § samma kapitel att eleverna har rätt till minst 3 600 undervisningstimmar om 60 minuter (garanterad undervisningstid) fördelade på fyra läsår (19 kap. 19 § skollagen)

Enligt gymnasieförordningen framgår att för nationella program i gymnasieskolan samt för nationella och individuella program i anpassade gymnasieskolan beslutar huvudmannen om antalet undervisningstimmar för varje nivå i ett ämne, varje ämnesområde, gymnasiearbetet och gymnasiearbetet i anpassad gymnasieskola samt om hur undervisningstiden ska fördelas över läsåren. Huvudmannen ska redovisa hur eleven har fått sin garanterade undervisningstid (4 kap. 22 § gymnasieförordningen).

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att eleverna på anpassade gymnasieskolan Ållebergsgymnasiet får den garanterade undervisningstid som de har rätt till.

Däremot framgår att fördelningen av undervisningstid per ämnesområde inte helt överensstämmer med huvudmannens planering om att fördela undervisningstiden jämt över ämnesområdena. Det finns även vissa otydligheter kring hur elever på individuella programmet tar igen undervisningstid i vissa givna ämnesområden när eleven har undervisning som bryter mot ramschemat. Utifrån inskickade scheman, huvudmannens svar och intervjuer framgår dock att eleverna får den totala mängden undervisning som de har rätt till över tid. Skolinspektionen bedömer därför att verksamheten inte bryter mot författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Undervisning utifrån syfte och centralt innehåll

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Skolinspektionen har inför tillsynen tagit del av utbildningsplaner för samtliga nationella program samt det individuella programmet. Skolinspektionen har jämfört Skolverkets ämnesplaner för respektive ämne samt relevanta ämnesområden med skolenhetens utbildningsplaner. Det framgår att de stämmer överens.

Vid intervjuer med lärarna på det nationella programmet beskriver lärarna att det finns skriftlig planering för respektive ämne både terminsvis och på kortare sikt. Planeringen syftar till att säkerställa att lektionsplaneringen uppfyller centralt innehåll. Lärarna uppger att de i huvudsak anser att allt centralt innehåll för

respektive program är möjligt att undervisa i. Lärarna beskriver också att det finns bra stödhjälpmedel för att anpassa undervisningen och det centrala innehållet till elevernas förmågor.

Lärarna på det individuella programmet gör en översiktlig planering för de sex olika ämnesområdena över alla fyra år för att eleverna sammantaget ska få del av allt centralt innehåll. Lärarna beskriver att de därefter bryter ned planeringen till olika arbetsområden där de arbetar med temahäften med arbetsuppgifter som strävar mot mål, syfte och centralt innehåll för respektive ämnesområde. Temahäftena ger också möjlighet att följa individuell progression. Skolinspektionen har vid tillsynen fått se ett exempel på ett temahäfte för ämnesområdet *Natur och miljö* och kan konstatera att det överensstämmer med lärarnas beskrivning av temahäftena. Vid Skolinspektionens lektionsobservationer kunde därtill noteras att de ämnen och ämnesområden som lärarna undervisade inom uppfattades relaterade till aktuellt syfte och centralt innehåll för respektive lektion.

Rättslig reglering

Undervisningen följer och omfattar aktuellt ämnes syfte samt det centrala innehållet i nivån och/eller aktuellt ämnesområdes syfte och centrala innehåll (19 kap. 22 och 23 §§ skollagen och 1 kap. 4 och 5a §§ gymnasieförordningen, samt Skolverkets föreskrifter om ämnesplaner, bland annat SKOLFS 2024:628 samt SKOLFS 2023:130).

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Lärarledd undervisning

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Samtliga intervjuade professioner uppger att lärare planerar och genomför undervisningen för eleverna. Lärare ansvarar också för bedömningar eller betygsättning. På det nationella programmet beskriver de intervjuade att det finns en tydlig arbetsfördelning mellan assistent och lärare. På det individuella programmet blir assistenterna mer involverade i den konkreta undervisningens utförande, utifrån eleverna behov av individanpassningar. Bilden som de intervjuade beskriver gällande den lärarledda undervisningen bekräftas under Skolinspektionens lektionsobservationer, där arbetsfördelningen mellan lärare och assistenter kunnat observeras. Det framgår av samtliga lektionsobservationer att det är läraren som styr lektionen, undervisar teorin i det aktuella ämnet samt

presenterar eventuella egna uppgifter. Det är också läraren som ställer frågor till eleverna. Assistenterna har en mer eller mindre aktivt stödjande roll utifrån elevernas behov. Vid eget arbete för eleverna kan det observeras att läraren rör sig runt mellan eleverna och deras respektive elevassistenter.

Rättslig reglering

Av skollagen framgår att definitionen av undervisning är: processer som på lektioner eller vid andra lärtillfällen leds av lärare eller förskollärare mot mål som anges i förordningar och andra författningar som ansluter till denna lag och som syftar till utveckling och lärande genom att barn eller elever inhämtar och utvecklar kunskaper och värden (1 kap. 3 § skollagen).

Av skollagen framgår vidare att en legitimerad lärare eller förskollärare har ansvar för den undervisning som han eller hon bedriver (2 kap. 15 § skollagen).

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Undervisningen av legitimerade och behöriga lärare

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Via informationsinhämtningen framgår att de två programansvariga lärarna på det individuella programmet är legitimerade speciallärare mot anpassad gymnasieskola. Detsamma gäller för det två programansvariga lärarna för de nationella programmen. Vidare framgår i informationsinhämtningen att det finns legitimerade lärare som dock saknar behörighet att undervisa i anpassad gymnasieskola.

Det finns en undervisande lärare som inte har lärarlegitimation. Enligt lärarens anställningskontrakt är läraren anställd årsvis och av informationsinhämtningen framgår att läraren bedöms ha tillräcklig kompetens för uppdraget. Rektorn uppger i intervjun att skolan försöker motivera läraren att läsa vidare för att få legitimation och behörighet.

Rektor uppger vidare i sin intervju att hen frekvent söker efter speciallärare men att detta är mycket svårt att finna inom huvudmannens organisation.

Rättslig reglering

Av skollagen framgår att endast den som har legitimation som lärare eller förskollärare och är behörig för viss undervisning, som huvudregel, får bedriva undervisningen (2 kap. 13 § skollagen).

Av skollagen framgår vidare att om det inte finns någon att tillgå inom huvudmannens organisation som uppfyller kraven enligt 13 § eller om det finns något annat särskilt skäl med hänsyn till eleverna eller barnen, får en annan lärare eller förskollärare bedriva undervisningen. En sådan lärare eller förskollärare ska

1. vara lämplig att bedriva undervisningen, och
2. i så stor utsträckning som möjligt ha en utbildning som motsvarar den utbildning som är behörighetsgivande (2 kap. 18 § skollagen).

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Tillgång till lokaler och utrustning

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

I skolans två senaste inlämnade rapporter gällande det systematiska kvalitetsarbetet framkommer att rektorn anser att skolenhetens lokaler inte är helt ändamålsenliga, då de inte är anpassade efter samtliga elevers behov. Framför allt hemkunskapslokalen, verkstaden för estetisk verksamhet och skolgården omnämns i rapporterna. Även elevassistenterna beskriver att eleverna har mycket skilda behov och att rummen i skolan kan vara begränsade för till exempel lyftanordningar som kan behövas.

Vissa elever beskriver en distansering från övriga skolan då verksamheterna fysiskt finns i olika byggnader. Skolenheternas fysiska placering kan också orsaka problematik vid förflyttning till vissa lektioner som förläggs i lokaler i skolans huvudbyggnad. Elevassistenterna bekräftar bilden. Även rektorn bekräftar bilden både i intervjun, och i SKA-rapporter.

Elevhälsans personal lyfte i sin intervju att det finns behov av sensoriska rum för eleverna på det individuella programmet och framför generellt att lokalerna är små och trånga.

Både rektor, lärare och elevassistenter uppger att skolgården är mycket liten och begränsad, särskilt som den nu också delas med elever från högstadiet. Skolgården används som del i undervisning vid utomhuspedagogik och friluftsliv. På grund av skolgårdens storlek behöver dessa lektionstillfällen ibland förläggas på annan plats utomhus vilket medför svårigheter för vissa elever.

Varken rektorn, lärare, assistenter eller elevhälsan uppger att lokalerna eller utrustningen brister på ett sådant sätt att det påverkar någon elevs möjlighet att ta del av undervisningen.

Rättslig reglering

Av skollagen framgår att för utbildningen ska de lokaler och den utrustning finnas som behövs för att syftet med utbildningen ska kunna uppfyllas (2 kap. 35 § skollagen).

Skolinspektionens bedömning

Utifrån ovan redovisa omständigheter framgår att skolenhetens lokaler inte påverkar elevernas möjlighet att ta del av undervisningen. Visserligen påpekar rektorn och personalen brister, men det framkommer inte att skolenhetens lokaler bryter mot författningarnas krav inom detta område.

X Arne Hellmark

Beslutsfattare
Signerat av: Arne Hellmark

X Karin Lilja

Föredragande
Signerat av: Karin Lilja

I ärendets slutliga handläggning har även utredare Lena Knutsson medverkat.